

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích
Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 20. 5. 2011

Jméno a příjmení studenta:

Lenka Majerová

Obor: OV

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Marek Šebeš, Ph.D.

Oponent diplomové práce:

Mgr. Michal Šimůnek, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek vedoucího/oponenta práce)

Název práce: Proměny současné české rodiny z pohledu matek

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

A	B	C	N
---	---	---	---

Předložená diplomová práce Lenky Majerové *Proměny současné české rodiny z pohledu matek* se věnuje nesporně významnému sociálnímu problému, a sice vybraným soudobým trendům ve vývoji rodiny (autorka se věnuje zejména nesezdanému soužití, fenoménu singels, bezdětným párům, svobodným matkám a otcům na rodičovské dovolené). Práce je přehledně členěna do dvou částí (teoretické a výzkumné) a jednotlivých kapitol. Teoretická a výzkumná část jsou však jen omezeně a neexplicitně provázané, některé pasáže teoretické části (vývoj rodiny od pravěku) jsou ve vztahu ke zkoumanému problému zbytečné.

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka pracuje s dostatečným literárním kontextem a práce s literaturou a zdroji má přijatelnou úroveň. První část práce (teoretická expozice) má zcela legitimně převážně kompilační charakter, který však místy sklouzává k pouhému eklektickému prepisování konceptů a dílčích výkladů bez shrnutí a propojování posbíraných informací.

3. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

A	B	C	N
---	---	---	---

Z hlediska metodologického je práce nedotažená, aplikace procedur tzv. zakotvené teorie je vágní.

Autorka si klade otázku, jak dnešní matky pohlíží na proměny současné české rodiny. Tato otázka je samozřejmě relevantní a zvolený metodologický přístup poskytuje vhodné nástroje pro její vyřešení. Problematický však je způsob, jakým autorka řeší hledání odpovědi na tuto otázku. Zakotvená teorie spadá zejména do oblasti symbolického interakcionismu, jehož klíčovým postulátem je snaha porozumět jednání sociálních aktérů z perspektivy významů, které oni sami dávají svému jednání. Nepovažuji tak za šťastné ptát se informátorek, co si myslí o těch proměnách a trendech současné rodiny, které nejsou každodenní součástí jejich života, které samy neprožívají nebo neprožily. Adekvátnější by tak bylo proniknout do životní situace jednotlivých informátorek, tedy svobodných matek se ptát pouze na to, co to znamená být svobodnou matkou, matek žijících v nesezdaném soužití na to, co to znamená žít v nesezdaném soužití apod. V této souvislosti je pak poněkud násilné vymezování jednotlivých konceptuálních kategorií, ke kterým autorka směřovala rozhovory: např. kategorie "otec na rodičovské dovolené" je de facto cizí všem informatorkám, a tudíž nelze očekávat, že o tomto trendu ve vývoji rodiny poskytnou autorce kvalitní data (otázky a odpovědi tak mají charakter spíše žurnalistického žánru ankety než hloubkového rozhovoru). Samotný proces kódování a analýzy získaných dat je pak poněkud vágní a procedura analýzy dat není de facto vůbec vysvětlena.

Formulace výzkumných otázek je nedůsledná. Autorka si pokládá základní výzkumnou otázku: "Jak vnímají české matky proměny současné rodiny?" (s. 44) Při formulaci podotázek pak autorka opakuje, jen v trochu jiné formulaci, hlavní výzkumnou otázku: "Názory českých matek na současné trendy v rodině." (s. 44)

Pozitivně hodnotím snahu autorky zhusta prokládat analytickou část práce citacemi z rozhovorů.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorčina argumentace má až na připomínky k metodologii uspokojivou odbornou úroveň, s pojmy a koncepty vztahujícími se k problematice rodiny pracuje správně. Na předložené práci oceňuji zejména schopnost autorky realizovat (byť s výhradami) kvalitativní sociálněvědní výzkum, zejména pak prakticky provést sběr dat metodou hloubkových rozhovorů.

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaženy k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

A	B	C	N
---	---	---	---

Závěry, ke kterým autorka došla, jsou srozumitelně představeny a provázání s literárním kontextem je na přijatelné úrovni. I přes metodické nedostatky autorka dospívá k některým zajímavým zjištěním: například nechota jejích informátorek připustit, že by jejich partner zůstal na rodičovské dovolené.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce je napsána kultivovaným jazykem a v odborném stylu. Ke gramatické, pravopisné a stylistické kvalitě textu nemám připomínky.

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

A	B	C	N
---	---	---	---

Grafická úroveň práce odpovídá grafickým požadavkům kladeným na kvalifikační práce. Práce obsahuje všechny nezbytné náležitosti. Z formálního hlediska nemám k textu žádné připomínky.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Práce Lenky Majerové splňuje požadavky kladené na přijatelnou kvalifikační práci. Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

V práci se objevilo několik formulací, které jsou sociologicky naivní a postrádají nadhled připisovaný schopnosti sociologické imaginace. Autorka by se nad některými z nich mohla u obhajoby znovu zamyslet:

- "Matky jsou podle mého názoru tím důležitějším článkem rodiny." (s. 8)
- "Samozřejmě existují stále muži chápající své postavení v rodině jako tradičně dominantní a ženu považují jen za hospodyni a pečovatelku. V tomto případě ale záleží pouze na ženách, zda tuto roli chtějí snášet či nikoli, protože dnes má každý právo na to, zvolit si svůj život." (s. 13)

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A – výborně	B – velmi dobře	C – dobře	N – nevyhověl
-------------	-----------------	-----------	---------------

Mgr. Michal Šimůnek, Ph.D.

V Českých Budějovicích dne 20. května 2011

.....
Podpis vedoucího/opponenta diplomové práce